

Sõbralik supp

LEELO TUNGAL

PORGANDID ON TOODUD POOLAST,
KARTUL KASVAS SAAREMAAL.
ON UKRAINAST TOODUD SOOLAST
VAIMUSTUSES PÕLLUKAAL.

VENEMAALT ON PÄRIT SIBUL,
HIINAST TULID RIISIJOAD,
PAKISTANIST – PIPRAKRIBUL,
TÜRGIST TOODI SUPIOAD.

MÜHISEDES MITMEL KEELEL
KASTRULIS NAD LAULU LÖID,
KUNI SÕBRALIKUL MEELEL
LAPSED SUPI ÄRA SÕID.

HENNO KÄO

Päkapikk

TEAB IGAÜKS, KES NÄINUD PÄKAPIKKU,
KEL PIKKUSEKS ON UMBES NELI TIKKU,
ET NÕNDA VÄIKSEST RASKE SAADA ARU,
KUI OLED SUUR JA KOHMAKAS KUI KARU.

EKS SINUSTKI JU SUUREMAID ON PALJU,
KES IIALGI EI MÕISTA SINU NALJU,
NEIL SINU SOOVID PÄHEGI EI MAHU,
NAD TAHAVAD SUST VAHEL LIHTSALT RAHU.

ON PÄKAPIKUST TILLEMAIDKI ILMAS –
MIS MAKSAVAD NAD PÄKAPIKU SILMAS?
OH, KINDLASTI NAD SAAVAD HÄSTI LÄBI.
KUI AGA MITTE, NOH, SIIS – HÄBI-HÄBI!

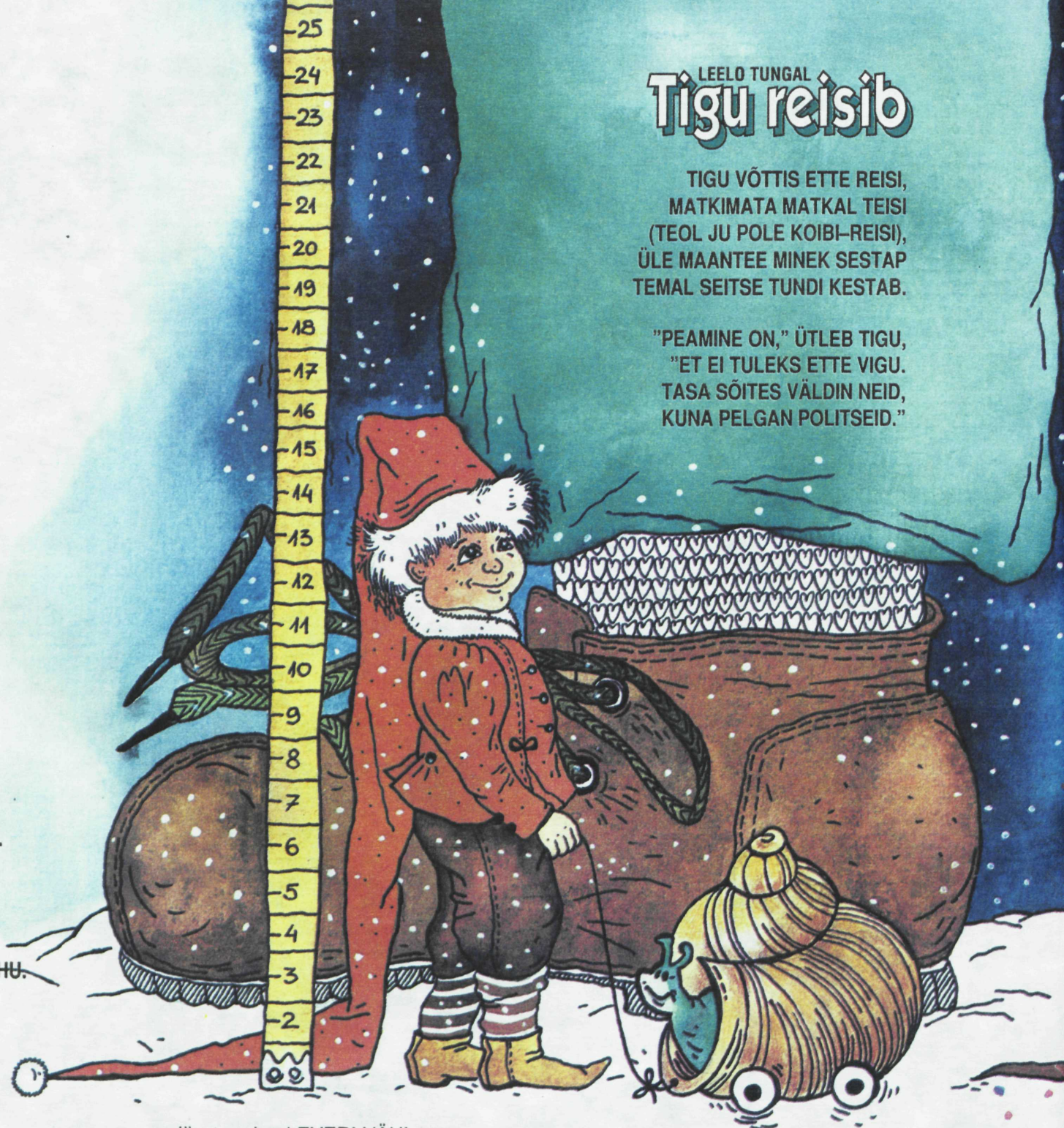
© TÄHEKE 1993

Tigu reisib

LEELO TUNGAL

TIGU VÕTTIS ETTE REISI,
MATKIMATA MATKAL TEISI
(TEOL JU POLE KOIBI-REISI),
ÜLE MAANTEE MINEK SESTAP
TEMAL SEITSE TUNDI KESTAB.

"PEAMINE ON," ÜTLEB TIGU,
"ET EI TULEKS ETTE VIGU.
TASA SÕITES VÄLDIN NEID,
KUNA PELGAN POLITSEID."

Illustreerinud EVERI VÄHI

Nahk ja koorik

HENNO KÄO

MÕNI MEIST EI TAHA PESTA,
HIILIB VAIKSELT OMI RADU.
MÕNI AGA AJAB KESTA –
VENNAS VÄHK JA SÕBER MADU.

NAHK JÄÄB MÄNNIKUSSE MAHA,
KOORIK ALLAVOOLU LOOVIB.
NAHA EEST EI MAKSTA RAHA,
KES SEE KOORIKUSTKI HOOLIB.

Sajab ja sajab lund

AIN VÄÄT

ÜMBERRINGI LUMI,
VAATA ÜKSKÕIK KUHU.
VAATAD ÜLES – LUMI
SAJAB SILMA, SUHU.

MITU PÄEVA JÄRJEST
LUND LAS SAJAB MAHA.
PALJU LUND EI OLE
TALVEL ÜLDSE PAHA.

PALJU LUND EI OLE
TALVEL ÜLDSE PAHA.
HEA, KUI KEVADENI
JÄÄKSKI LUMI MAHA.

LEELO TUNGAL

Koristamisküsimus

PÄÄSUKE EI PESE PESA.
LÖÖKENE EI KRAAMI KESA,
KUIGI TA ON AMMU JUBA SUUR.
MIKS SIIS MINA LAKKAMATA
PEAKSIN VASTU HAKKAMATA
KORISTAMA OMA TUBA,
MILLEL ON NII VÕIMAS KUBATUUR?

HELJO MÄND «Vasaku jala hommik»»

No öelge, milline tarkpea astuks hommikul vasaku jalaga voodist välja? Aga Uhku-Siil astus. Mitte kogemata, vaid meelega ja rõõmustas, et nüüd tohib paha olla ja toriseda. Astus voodist välja, ei teinud ema nägemagi ja läks temast mühinal mööda.

"Uhku-Siil, kuhu su tere hommikut kadus?" küsis ema.

Uhku-Siil seisatas. Ta ei saanud edasi minna, ema käsk oli tema peal nagu takjas. Aga Uhku-Siil ei saanud ka suud lahti teha, kui võis õigusega pahur olla.

"Ma ootan," ütles ema ja vaatas talle karmilt otsa. Nii karmilt, et siilipoiss sattus kimbatusse.

"Ma ütlesin sulle juba kaks korda tere hommikut, aga sina ei kuulnud mind," torises ta ja vudis ruttu oma teed, kuid siiliema hüüdis:

"Oota nüüd, oota! Sa pead nii kõvasti ütleva, et ma seda kuulen."

Siilipoiss jäi uuesti seisma: ema kangekaelsus muutus tüütuks.

"Miks peab nii olema, et ema tahab alati peale jääda?" pahandas ta. Vahel peab Uhku-Siilil endal see õigus olema. Ja ta kohe tundis, et täna oli tulnud just tema kord, millal ei tohi alla anda. "Ainult kuidas jääda võitjaks?" mõtles Uhku-Siil. Mõtles, mõtles ja mõtleski välja. Ütleb hädise häälega: ma ei saa kõvasti öelda, mu pea valutab. Ja vudib siis ruttu oma teed, et ema ei saaks teda teha papagoiks ja panna ütleva iga päev üht ja sedasama asja. Uhku-poiss on siil, mitte lind. Ta on öelnud emale igal hommikul tere hommikut ja nüüd aitab!

Õigustas Uhku-Siil ennast mis ta õigustas, kuid midagi oli valesti. Ja ka pahameel hakkas vähemaks jääma. Ent pahameel ei võinud kaheneda! Ta oli vasaku jalaga voodist välja astunud ja tal oli õigus iseloomu näidata. Sellepärast pööras Uhku-Siil ümber ja mühatas emale:

"Ma hakkasin sinuga hoopis teie rääkima, siis ma ei pahanda sind enam."

"Mis asja?" küsis ema üllatunud.

"Hakkan, jah, teie rääkima," torises siilipoiss. "Siis sa oled mulle võõras ja võõrale ei öelda halvasti."

Ütles ja kokkus ise ära: kas ikka tohib nii tormakalt toriseda? Mis sellest, et astus vasaku jalaga voodist välja! Uhku-Siil kiikas silmanurgast, kas ema on ta peale väga kuri. Ent ema tundis väikest väänikut. Teadis, et siilipoiss saab ise oma torinaga korda. Saigi. Uhku-Siil torises veel natuke, siis jäi torin ikka tasasemaks ja tasasemaks, kuni lõpuks oli toas kärbse pirin:

"Tere hommikust, ema!"

Judomeistrid

JAAN RANNAP

Tihedate kuuseokste vahel oli käblik Kärri pesa. Kuusk oli noor, alt laasitud okstega. Küllap seepärast meeldis põdrale tema tüve vastu selga sügada. Aga nüüd olid käblikul pojad kasvamas. Ja kui kuusk seljasügamisest kõikus, oleks need äärepealt üle pesa serva pudenenud.

"Jäta järele!" riidles käblik. "Kao siit, või muidu kahetsed!"

"Hüh!" puristas põder, kelle nimi oli Peeter, ja sügas end edasi.

"Noh, hästi!" siutsus käblik. "Ma hoiatasin sind!"

Rohkem ta sõnu ei kulutanud. Põdrale sarvede vahele lennanud, tutistas teda valusasti.

"Puhh!" pahandas põder ja astus sammu edasi, et käblik vastu oksti maha pühkida. Kuid käblik oli juba eemale vupsanud. Põder Peeter tundis kokkumisega, kuidas ta jalg ei astu hoopiski sinna, kuhu vaja. Miski viis põdra tasakaalust välja. Ta komistas ja langes raskelt põlvedele.

"Hasami geashi!" kätsatas käblik võidukalt. "Käärheide!"

"Uuhh! Puuhh!" turtsus põder Peeter nüüd juba päris kurjalt ja tormas pead langetades käbliku poole. Kuid seekord partsatas ta kogu küljega vastu maad. Suure looma hoogu ära kasutades oli käblik Kärri korda läinud põder üle pea heita.

"Nippon! Nippon!" säutsusid käbliku pojad üle pesaääre.

"Kui suuremaks kasvame, lähme ka judotreeningule."

"Huhh!" turtsatas põder Peeter end raskelt püsti ajades. Ta mõistis, et targem on taanduda.

Aga selg sügeles ikka. Nõmmel ringi lonkides märkas põder kena vaigupisarais pedajat.

"Nooh! Nooh!" nohises põder rahulolevalt ja asus turja nühkima.

Puu paindus, maa vabises. Juurte vahelt pisteti välja terav triibuline koon. See kuulus mägrale nimega Maks.

"Loodetavasti mitte judopoiss?" uuris ettevaatlikuks tehtud põder Peeter. "Ma loodan, et sa pole mitte käbliku kamraad?"

Aegamisi tõi mäger Maks kogu oma lihaselise keha nähtavale.

"Ma olen rohkemgi veel. Ma olen tema treener."

Illustreerinud ANNELIIS AUNAPUU

AUNAPUU

POISS

TONU SEERO

Ema ja Sander sõitsid rongiga. "Vaata ometi aknast välja!" ütles ema.

"Justkui televiisor!" ütles poiss. "Täpselt!"

"Vaata, kui ilus aas akna taga on!"

"Sinine auto sõidab!" osutas poiss maanteele, mis samuti eemalt paistis.

"Näe, nii kõrged ja ilusad puud!" imestas ema.

"Mul on kodus puust auto."

"Näe, lehmad!" kilkas ema.

"Mida lehmad meile annavad?"

"Mina hakkam piimaauto juhiks."

"Oh, kui ilus talumaja!" õhkas ema nüüd.

Sander vaatas ka. "Õues on veoauto," märkas ta.

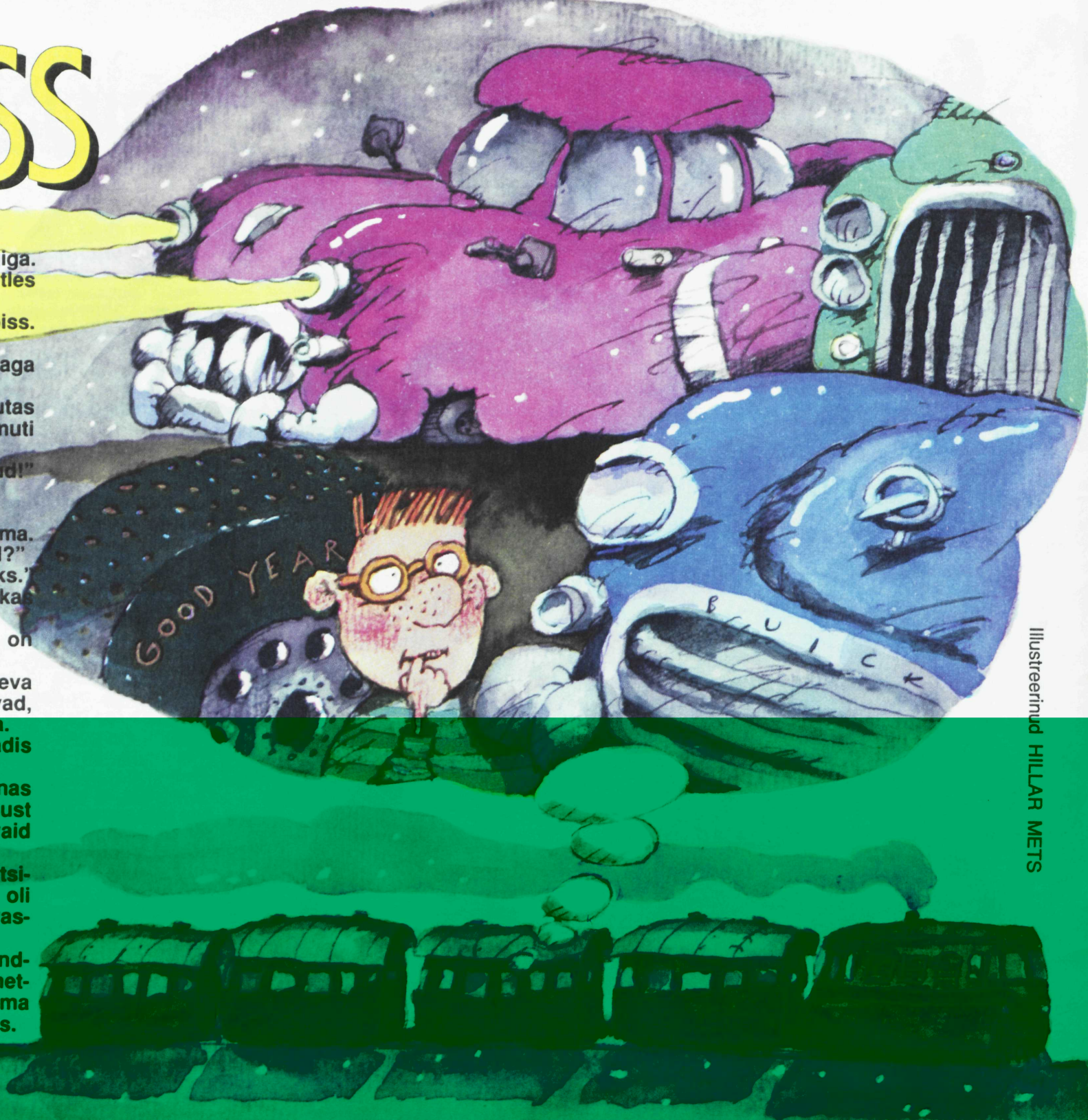
Ema heitis õnnetu pilgu taeva poole. "Ja pilved sõidavad, muudkui sõidavad," õhkas ta.

"Autod sõidavad ka," teadis poiss.

"Vaata ometi ka loodust!" sõnas ema pojale etteheitvalt. "Muust sa rääkida ei oskagi kui vaid autodest!"

"Kui me onu Endli autoga sõitsime, siis ütles ta ka nii. See oli siis, kui üks punane "Lada" vastu tuli."

Ema haaras kätega peast. Sandril jäi meelde, et see oli sel hetkel, mil tõkkepuu taha jäi seisma must külgkorviga mootorratas.

Lepatriinu poeskäik

Lepatriinu läks kord poodi,
poodi siis just kaupa toodi.
Lepatriinu rõõmsalt sisse astus,
kaubad sädelesid vastu.

Poes ta ehmus keeletuks,
sest hinnad olid meeletud.
Lepatriinu tahtis osta meetri klei-
diriiet,
sellega polnud aga üldse kiiret.

Lepatriinu teisi kaupu vaadata
veel soovis,
mõnda nuusutas, mõnda selga
proovis.
Lõpuks tagasi ta tuli kleidiriide
juurde,
juba sirutaski käe, et panna seda
ostukorvi suurde.

Riie korvis, kassa juurde kõndis ta,
korvi käes seal uhkelt õõtsutas.
Kassa juures pidi saama vastu
näppe:
raha polnud, sai vaid sada gram-
mi täppe.

HANNELEEN PIHLAK
Tallinnast

TEEME LAHTI POSTIPALUNA

Hei, sõber!

Kas oled märganud, et Norra–teemaliste võistlustööde ärasaatmise tähtaeg – 15. märts – läheneb? Kiirusta postkasti juurde!

Ja NB! Auhindu tuleb ka Norra saatkonna poolt.

Ja nüüd, kõik joonistajad, tähelepanu!

Kuna märtsikuus toimub Tallinnas automess, kuulutame välja kiire autojoonistamise võistluse. Autopilte ootame toimetusse ka 15. märtsiks. Auhinnad – automudelid – paneb välja aktsiaselts "Rekato".

Pildi suurus pole tähtis, kuid loodame kõik pildid sirgetena kätte saada, nii et on aeg varuda paar suuremat ümbrikku.

Address: EE0007 Tallinn, Pärnu mnt. 67a, "Täheke", Autopilt.

Suvemeenutus

Jätsime autod Haapsallu tuttavate juurde ja sõitsime ratastega läbi vihmasaju Rohukülla. Seal läksime praamiga Vormsile. Meid oli kokku kümme, neist kolm last ja üks koer Bärta. Sõitsime ratastega pea kogu saare läbi, vaatasime ka Saxby tuletorni. Käisime metsas seenel ja pärast sõime seenekastet. Külastasime Vormsi kirikut ja jalutasime surnuaial, kus nägime vanu ratasriste ja rootslaste haudu. Öhtul hilja oli meil mere ääres pidu ja mina sõin kolm tükki torti. Käisime ka Rumpo looduskaitsealal, nägime seal luiki. Kokku sõitsime ratastega läbi 70 kilomeetrit.

MADIS MAASING
Tallinnast

Kasuema

Ühel päeval tuli Lindale mõte proovida, kas koer saab olla kassi kasuema. Nende Mari ju hul-
kus päev otsa ringi, alles öhtul tuli koju poegi vaatama. Nõnda siis võttiski Linda kõik viis kas-
sipoega korraga sülle ja viis Ranile nuusutada. Rani võttis väikesed kiisud limpsides vastu. Nõn-
da saigi Ranist päeval kasuema.

MARI-ANN KALLAS
Tallinnast

Lumehelbeke

Lumehelbeke, lumehelbeke,
kui kaua sa ära olid,
kaua, kaua.

Terve suve, kevade, sügise.
Ootasid sind
kaua, kaua.

Ja lõpuks sa tulid
kaugelt, kaugelt.
Meile külla
kaugelt, kaugelt.

LIIS KOMMESAAR
Rääma Põhikoolist

Lumemees

Õues seisab lumemees,
tal on tähtis nägu ees,
tema juurde jookseb koer,
lumemehe vastu poeb.

Lumemehel tore olla,
tema sõber väike Polla.
Polla valvab lumemeest,
pika pai saab selle eest.

MARGUS JÄRVELEHT
Tori Põhikoolist

Lumi

Lumi täna mahä tuli,
toas meil tekkis tüli,
kus on müts ja kus on sall,
vennal juba lumepall.
Vend ju enne õue jõudis,
trepist alla kiirelt sõudis.
Aga nüüd on õues juba
kogu meie lastetuba.

SIIM REINIK
Porkunist

Hei, kirjasõbrasoovijad!

Kui saadad meile oma aadressi veebruari alguses ja lisad kirja lõppu, et loodad seda lugeda veebruari "Tähekesest", siis see on suisa võimatu. Veebruari "Täheke" läks trükikotta juba detsembrikuus ja sinna me midagi enam juurde panna ei saa. Ka on aadresside avaldamiseks tekkinud lausa järjekord, nii et talvel sulle keegi veel kirjutama ei hakka, sest aadress ilmub alles suve lõpupoole. Jääb soovida vaid kannatust!

Aigi Kasvand 11 a.

EE2710 Võru mk. Kääpa sjk. Villa küla
Huvid: muusika, lugemine, nätsu- ja šokolaadipaberid. 10–13-aastased tüdrukud, kirjutage!

Heilika Kattel 9 a.

EE3200 Hiiumaa
Kärdla Pae 14–7
Huvid: lauljate ja ansamblike pildid, lugemine, sport.

Sondari Parve 10 a.

Käriiin Parve 13 a.
EE2810 Türi Mehaanika 2–3
Kes pildi saadab, saab kindlasti vastuse.

Kristi Paluvits 11 a.

EE3540 Rapla mk.
Paeküla sjk. Tolli küla
Huvid: lugemine, loomad ja muusika. Soovin 10–14-aastasi kirjasõpru.

Katrin Laur 10 a.

EE2900 Viljandi Männimäe tee 27–52
Huvid: aeroobika, akrobaatika, tantsimine, muusika, loomad.

Klarika Niinberg 11 a.

EE2813 Järva mk.
Karinu sjk. Metsla küla
Huvid: joonistamine, laulmine, peotants, kudumine. Soovin 10–12-aastast kirjasõpra.

HELJO RAMMO

SÜNNIPÄÄ

Vendadel Kalevil ja Sulevil polnud ühtki oma looma. Ei koera, ei kassi ega hamstritki. Seda kurba puudust oli viimasel ajal täitnud naaberkorteri tädi Milla must puudlikoer Juss. Koeraomanik andis oma hoolealuse tihtipeale vendadele õue kaasa, kus koer sai vabalt ringi joosta ja hullata. Nõnda nad kolmekesi sõpradeks said. Ja nüüd oli Kalevi ja Sulevi mustal krässuskarvalisel sõbral Jussil sünnipäev. Juss sai aasta vanaks. Ning vennad otsustasid teda üllatada. Panid kogu oma raha kokku, nurusid isalt-emalt veel juurde ja ostsid tervelt kümne krooni eest välismaist koeratoitu. Need olid väikesed kõvad tükikesed. Telekas tehti nendele alalõpmata reklaami. Näidati, kuidas koerad tükikesi ahnelt ampsisid ja öeldi veel juurde, et see olevat täiuslik koeratoit ja vähemalt kaks miljonit koera toituvat sellest. Vägevast sünnipäevakingist elevil, läksid Kalev ja Sulev sünnipäevalast tervitama. Too tundis külaliste üle suurt rõõmu, keksis ja hüples vendade ümber kui pöörane. Aga tädi Milla oli õnnetu. "Õi, ma olin selle tähtsa päeva päris ära unustanud! Ei ole mul sünnipäeva-roogagi." "Meil Jussile on!" teatas siis Kalev. "Välismaa oma, maksis kümme krooni!" lisas Sulev ja raputas pruunide tükikestega kilekotikest. "Miks te küll niipalju kulutasite!" muutus tädi Milla veel hädalisemaks.

Illustreerinud MAARJA VÄRV

EVAKIINK

"Sõbrale ju!" tähendas Kalev.
"Pole kahju üldse," lisas Sulev. Ja kohe seejärel hakkasid vennad sünnipäevalapsele maiust pakkuma. Aga kus nüüd tuli alles lops! Kuigi kaks miljonit koera maailmas seda toitu söid, must puudel Juss mitte. Tee mis tahad, paku kausist või näpu vahelt, ei võtnud sünnipäevalaps tükikestki suhu. Sulev isegi torkas ühe pala koera hammaste vahele, kuid Juss poetas selle sedamaid põrandale. Nuta või naera! Ega palju puudunudki, et Kalevist mitu aastat noorem Sulev oleks pirisema pistnud. Pettumus oli nii suur.
"Kahjuks pole midagi parata, ei minu Juss seda söö!" pidi tädi Millagi lõpuks kurvvalt tunnistama. "Võtke maius tagasi. Katsuge mõnda teist tuttavat koera rõõmustada."
Vennad Kalev ja Sulev aga ei läinud mõnda teist koera otsima. Oma koju tagasi jõudnud, maitseisid nad hoopis ise seda koeratoitu. Oli küll rohkem leiva kui liha mekki, ent andis näksida küll. Ja nad muudkui näksisid neid. Kuidas sa siis ikka viskad kümne krooni eest kraami minema! Nõnda näksisid nad senikaua, kuni kõik tükikestes said viimseni otsa.
"Kas me hakkame nüüd haukuma ka?" muretses Sulev.
"Ei tea täpselt," vastas Kalev. Aga haukuma pole kumbki küll veel hakanud. Vähemalt siia maani.

KIRJASÕBRAD

Marin Mägi 11 a.
EE2200 Lääne-Viru mk.
Kadrina Rakvere tee 5-24
Huvid: klaverimäng, laulmine, lugemine, kleepekad, margid ja välismaa kirjapaberid. 10-13-aastased poisid ja tüdrukud, kirjutage! Vastan kõigile.

Tiit Nõps 6 a.
EE2400 Tartu mk. Tiksoja pk. 7
Huvid: džuuudo, mudela autod, kommpaberid.

Keiu Kriit 10 a.
EE3053 Keila Vasara 6-45
Huvid: lugemine, tennis, margid. Sooviksin ka pilti.

Age Aruste 10 a.
EE2366 Jõgeva mk. Sadala skj.
Huvid: laulmine, tantsimine, muusika kuulamine. Vastan kõigile, kes ka pildi saavad.

Mariliis Maripuu 8 a.
EE3669 Pärnu mk. Paadremaa skj.
Huvid: joonistamine, sport, laulmine, näsupaberid.

Monika Haljaste
EE2355 Jõgeva mk. Pisisaare 7-12
Huvid: joonistamine, kleepsud, kommi-, nätsu- ja šokolaadipaberid.

Mariann Joonas 11 a.
EE0001 Tallinn
Jakobi 19-16
Huvid: laulmine, udupaberid. Soovin kirjavahetust 10-15-aastaste tüdrukutega.

Helari Saar 11 a.
EE2902 Viljandi mk. Vastemõisa skj. 9-10
Huvid: joogipurgid, näsupaberid, jalgrattasõit.

Barbie

Väikelapse üllatusraamat

Paljud väiksed lapsed on raamatute järele lausa hullud. Nad tahavad neid vaadata, maitsta ja proovida, kui vastupidavad need ka on. Küllap on seda omal nahal tunda saanud lapsed, kellel on nooremaid õdesid–vendi.

Seekordne loosivõit võib päästa nii mõnegi sinu lemmikraamatu sellisest kurvast saatusest.

Loosimisele tuleb kolm erinevat riidest pildiraamatut, mis kannatavad suurepäraselt nii nätsutamist, kortsutamist kui ka pesemist. Pärast kõiki kannatusi jäävad pildid ikka värvikirevaks.

Kui vastad õigesti kahele küsimusele ja saadad talongi hiljemalt 12. märtsiks toimetusse aadressil:

EE0007 Tallinn, Pärnu mnt. 67a,

"Täheke", raamat, võid päästa nii mõnegi aarde oma raamaturiist.

1. Mis on pildil oleva koera nimi?
2. Kes need põnevad tegelased välja mõtles?

Oktoobrikuu loosimisega võitsid kõrvarõnga-Barbie AIVE KIRS Narvast, KAIA ja HELENA JALLAI Tartust, LIIS ja VAHUR VÄRAV Valma külast, AILI, MADIS ja TONIS KAASIK Hagerist, perek. KRAUS Tallinnast, KATRIN, OMAR ja MERIKE ONNA Parksepalt, LIILE ANTSAAR Pihlast, KATRE SAAR Võhmast, MARIS, MARET ja MIKK MÄRDLA Nõost, Aruküla lasteaia liitühm ja Kiilingi-Nõmme lpk. "Kröll".

Barbie

2

1. _____

2. _____

Ühel päeval nägi kaaren Kaarel mööda tänavat kahte inimest tulemas. Selles isenesest polnud midugi midagi hämmastavat. Tähelepanu äratasid nad lihtsalt sellepärast, et kandsid südatalvel päikeseprille. Pealegi oli ühel pikk peenike valge kepp, mida ta sugugi toetamiseks ei vajanud. Kepiotsaga kopsis ta hoopis mööda kõnnitee äärt. Teine oleks justkui koera jalutanud. Ometi tundus Kaarlile lähema uudistamise järel, et koer jalutab pigem inimest. Koer kandis naljakaid nahktrakse kere ümber ja nende külge oli kinnitatud metallist käepide nagu lapsevankril. Valgusfoori punase tule ees koer peatus ja tema järel inimesed. Rohelise tulega liikus ta edasi ja juhtis inimesed üle sõidutee. Värsti kadusid nad tänavanurga taha. Ühe vanema ja targema kaarna käest kuulis Kaarel, et need olla pimedad inimesed. Pimedad kaarnad hukuvad juba poegadena. Inimesed on välja mõelnud mitmesuguseid abinõusid, kuidas ka pimedad elus hakkama saaksid. Üks geniaalsemaid leiutusi selles vallas ongi juhtkoerad. On teada, et selle sajandi algul õpetati Saksa-

maal välja saksa lambakoeri esimeses ilmasõjas nägemise kaotanud sõdurite abistamiseks. Väljaõpetuskeskus on kaua aega olnud ka Sveitsis. 1927. aastal kuulis sellest üks pime noormees Ameerika Ühendriikidest. Ta kirjutas Sveitsi ja saigi sealt peagi treenitud koera. Tema algatusel rajasid šveitslased õppekeskuse ka Ameerikas. Tänapäeval paikneb niisuguseid koertekoole paljudes riikides üle maailma. Eestisse saabus esimene pimedajuhtkoer alles paar aastat tagasi Soomest.

Juhtkoeraks ei sobi koolitada sugugi kõiki tõud. Parimaks peetakse saksa lambakoera, kuid palju kasutatakse ka boksereid, kuldseid ja labradori retrievereid. Need koerad on kõige kergemini treenitavad, täidavad hea meelega igasugu ülesandeid ning on kuulekad ja heasüdamlikud. Väljaõpe algab alles siis, kui koerad on täiskasvanud – aasta või veidi üle selle vanad. Selleks ajaks peavad kutsikavembud tehtud olema, sest pimedat inimest ei sobi juhtima hullav koeramarakratt.

KULDRINE RETRIEVER

BOKSER

•	•	••	••	•	••
A	B	C	D	E	F
••	•	•	•	•	•
G	H	I	J	K	L
••	••	•	••	••	••
M	N	O	P	Q	R
•	•	•	•	•	•
S	Š	Z	Ž	T	U
•	•	•	•	•	•
V	W	Õ	Ä	Ö	Ü
••	••	••	•	••	••
X	Y	••	•	!	?

Loomulikult ei õpi üksnes pimedate koerad, vaid ka nad ise. Et sellise puudega inimesed lugeda saaksid, leiutas prantslane Louis Braille (loe: lüüi brej) 1829. aastal punktikirja, mis on kasutusel tänini. Iga tähte tähistab teatud asetusega 1–6 punktühmukest, mis on paberisse pressitud või paksu värviga üle trükitud. Sellist kirja loetakse sõrmeotstega.

Pimedate koolis õpetatakse, kuidas silmade puudujääki teha tasa kompamise, haistmise ja kuulmise abil. Tänapäeval loetakse pimedate jaoks raamatuid ka kasettidele. See on muidugi mugavam kui punktikirjaraamat.

Eestis asub pimedate erikool Tartus. Tavaliste kooliainete kõrval on ka palju tööõpetuse tunde – seal õpitakse enamasti punumist ja puutööd.

Suureks abimeheks pimedatele on ka peenike valge kepp, mille abil teed kombata. Selle järgi kutsutakse ka rahvusvahelist pimedate päeva "valge kepi päevaks".

HELI VEIGEL

KÕUTS

Olen kõuts, mu nimi on ka Kõuts. Ainult et keegi ei tea seda enam. Kunagi oli mulgi kodu, peremees ja toit taldrikul. Siis oli hea elu. Sain kõhu täis ja ronisin diivanile, kus peremees telekat vaatas. Olin keras tema süles ja lõin nurru. Kui mind veel lõua või kõhu alt sügati, olin päris peadpidi pilvedes. Nüüd ei ole mul kedagi. Peremehel sai minust villand ja ta viskas mu välja. Alguses peitsin end puukuuri, aga peremees leidis mu üles ja andis malakat. Siis põgenesin päriselt ära. Nüüd olen üks. Need pojad, kes mul naabri-Miisuga on, on suureks kasvanud ja mööda ilma laiali. Toitu pean otsima prügikastidest ja igalt poolt, kust aga kätte saan. Vahel kohtun teiste prügikastikassidega. Ajame veidi juttu ja siis läheme jälle oma teed.

Vahel annab mulle süüa üks vanatädi, kes toob kalarappeid ja terveid silke. Selle tädi juurde tahaks küll elama minna, sest prügikastikasse ju kiutsatakse kogu aeg. Kõige hullemad on poisid, kes ei hooli millestki. Siis on veel koerad, kes mind puu otsa kihutavad, ja kui kätte saavad, siis purevad veriseks. Ma olen juba vana ega jõua päriselt koerte eest ära joosta. Poisid pole mind kordagi kätte saanud ega saa kah.

Praegu elan ühes mahajäetud keldris. Siin elavad ka teised kassid. Meid on kokku seitse, aga ometi tunnen end nii üksikuna. Teised on sündinud hulkuriks, aga minul oli ju kunagi kodu. Seal majas, kus peremees elas, asuvad nüüd võõrad inimesed, kes ei tunne mind ja ajavad mu minema. Kui teaksin, kus peremees elab, läheksin sinna. Aga ma ei tea.

Tegelikult ega see prügikastikassi elu nii hull ka pole. On hullematki. Ma olen sellise eluga juba ära harjunud. Mina olen ju keldris, kuid mõned kassid on päris lageda taeva all. Mul hea siingi.

JOEL ZERNASK,
Tallinna Reaalkool, 9c klass

KURRI 2. KIRI ENDISELE PERENAISELE

TERE JÄLLE!

Ma olen selle nädalaga nii palju juurde õppinud. Nüüd ma tean, et toit pole ainult külmkapis. Praetud kalad, näiteks, asuvad tihtilugu söögilaua kõrval pruunis kapis. Seda oskan ma ise lahti teha. Mööda kapiriiuleid oskan üles ka ronida, nii et ma saan toidu kätte ka kõige ülemistelt riulitelt. Aga millegipärast hakkab pereisa alati karjuma, kui mind seal näeb.

Ma loodan, et Sa elad hästi ja saad minuta kenasti hakkama.

KURRI 3. KIRI ENDISELE PERENAISELE

Läksin oma peremehega tülli ja täna veetsin oma elu kõige pikema ja külmema öö.

Hommikul läksid pereema ja pereisa tülli. Pereema lahkus ja unustas, et mina tahan süüa. Ma tegin nõudliku näo ja hüppasin pereisa ette lauale:

anna süüa! Tema aga käratas: "Kass laua pealt maha!" Siis ma vihastasin ja ... pissisin tema kinga sisse.

Tööle minema hakates võttis pereisa portfelli kätte ja minu kaenlasse. Väljas viskas ta mu külmale ja märjale tänavale ja pani koduukse lukku.

Praegu kõssitan ühes keldris, kus on peale minu veel teisigi kasse. Nad näevad väga nälginud välja ja on üsna riikad. Ma olen nii üks ja hirmul.

Armas perenaine, kas sa saad mind aidata?

ENDISE PERENAISE KIRI KURRILE

Kallis Kurri! Minu koduüksed on Sinule alati avatud. Tule ruttu koju!

Kurri! ja perenaisel aitas kirjutada

Illustreerinud HILLAR METS

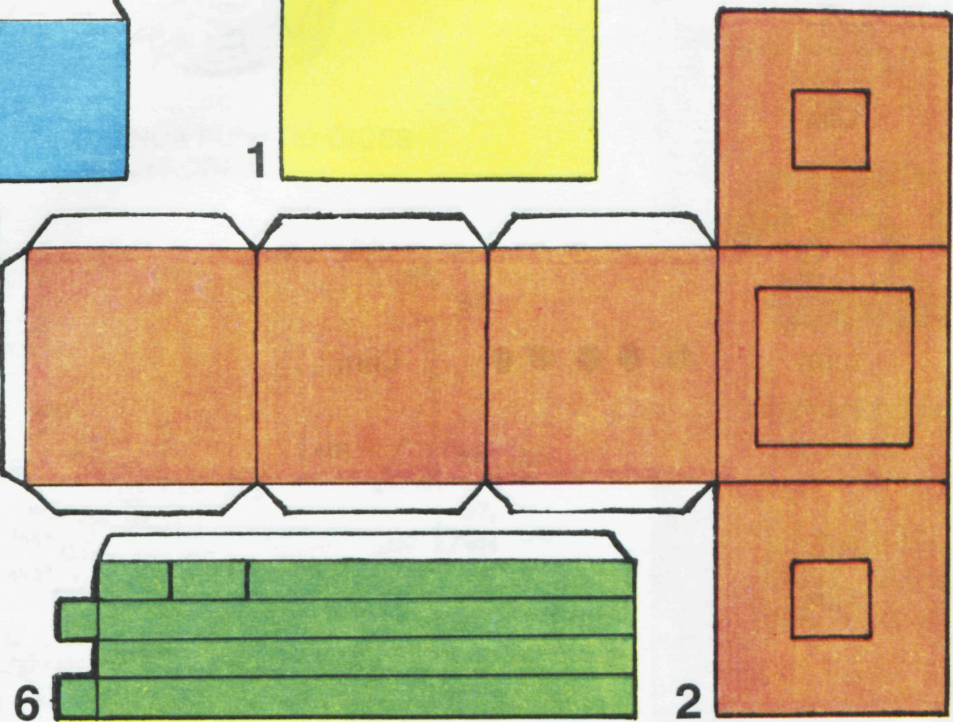
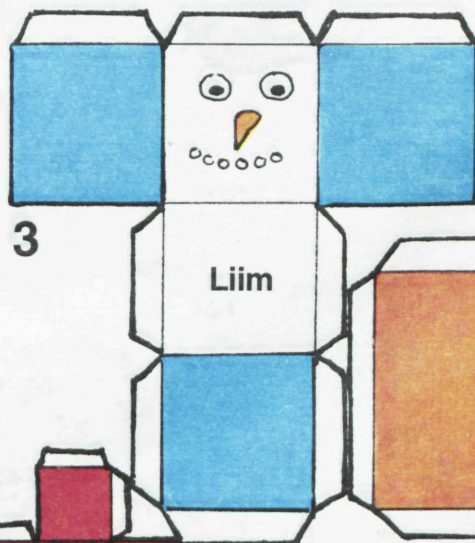
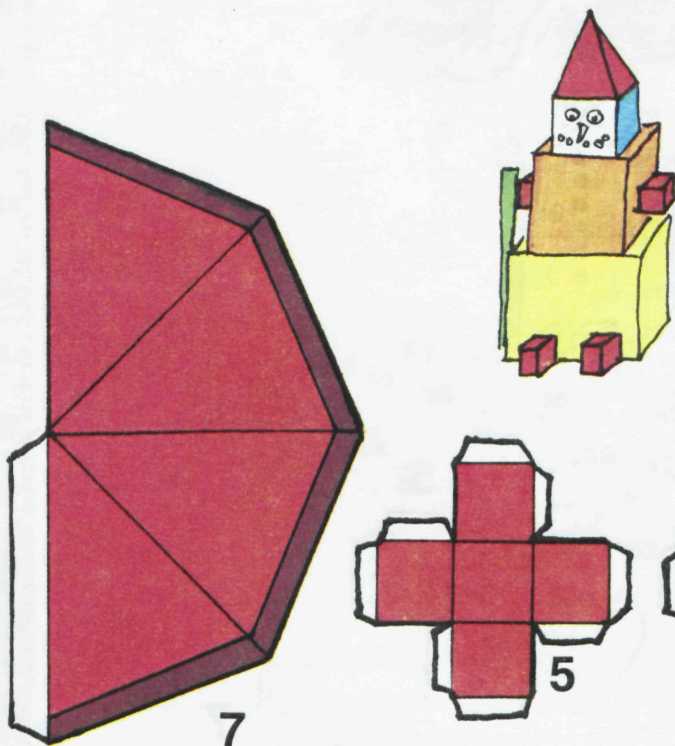
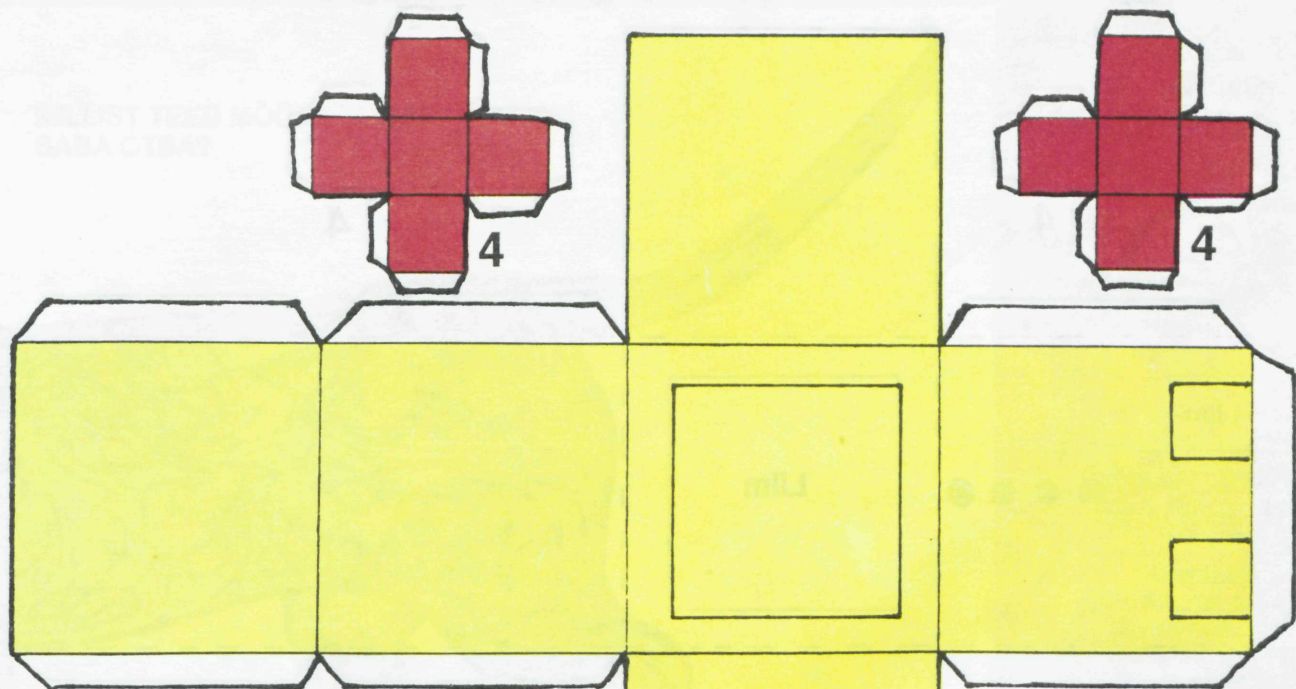
ELINA KIVINUKK
Tallinnast

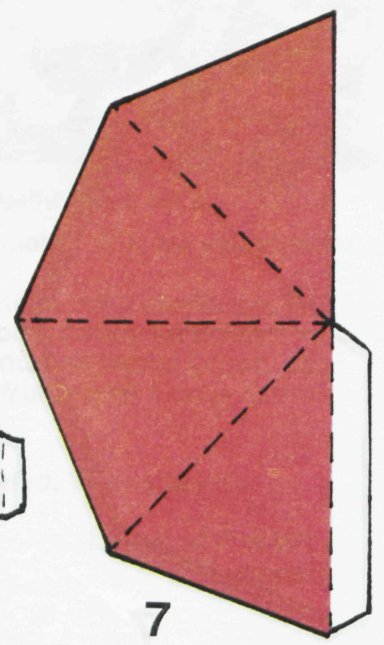
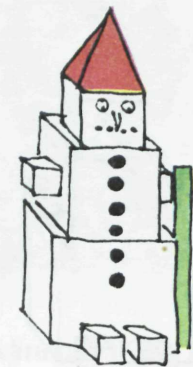
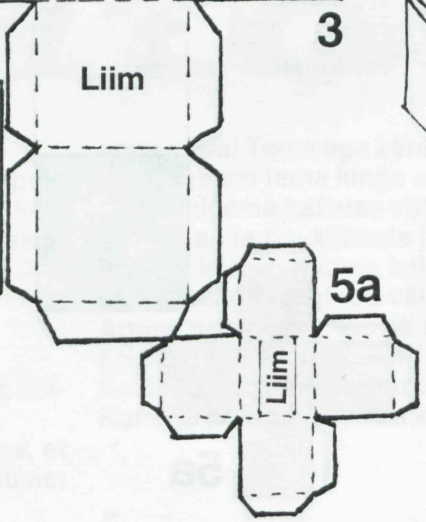
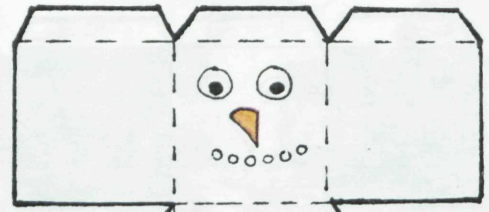
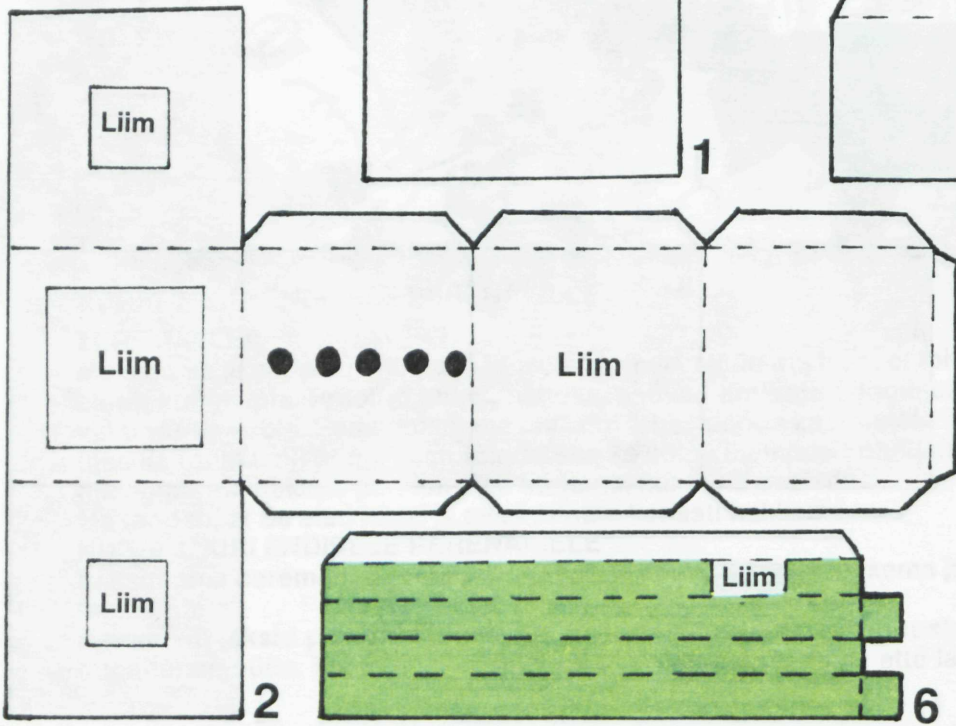
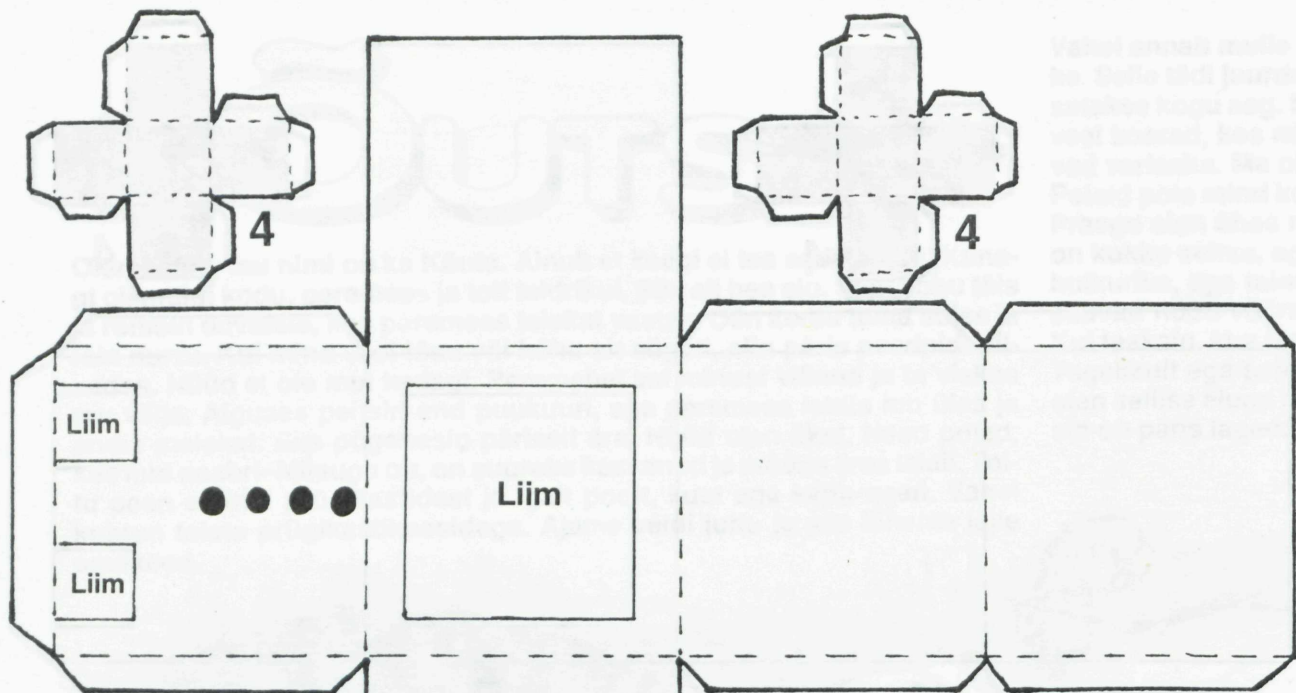

Seekord saad valmistada endale lumemehe. Kõigepealt kleebi kokku osa 1. See on lumemehe kõht.

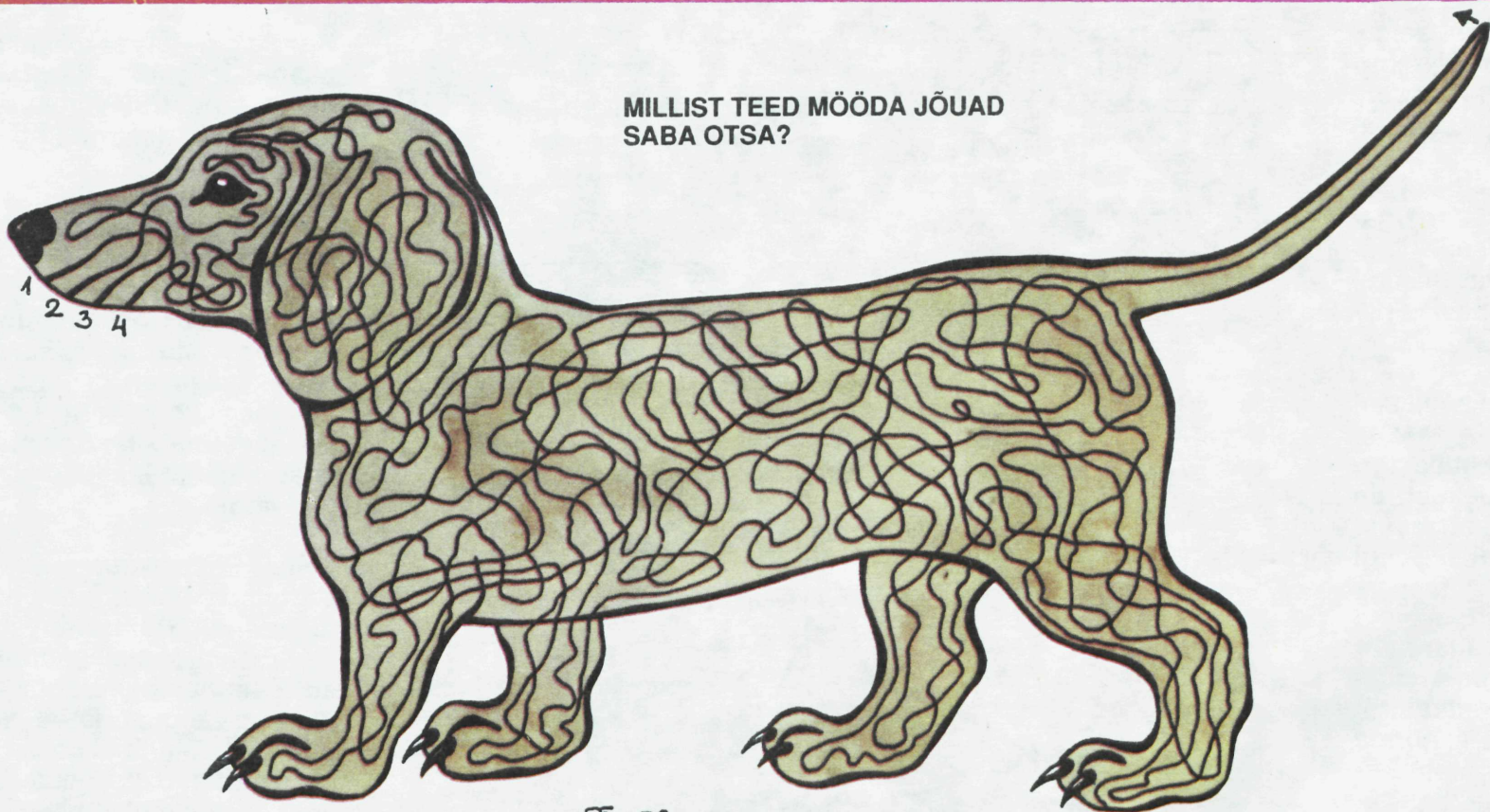
Siis kleebi kokku osa 2 see on lumemehe rind ning siis kleebi kokku osa 3, mis on lumemehe pea.

Seejärel võta osad 1, 2 ja 3 ning kleebi need kõik näidatud kohtadele üksteise peale. Nüüd võta osad 4, need kleebi lumemehe jalgadeks.

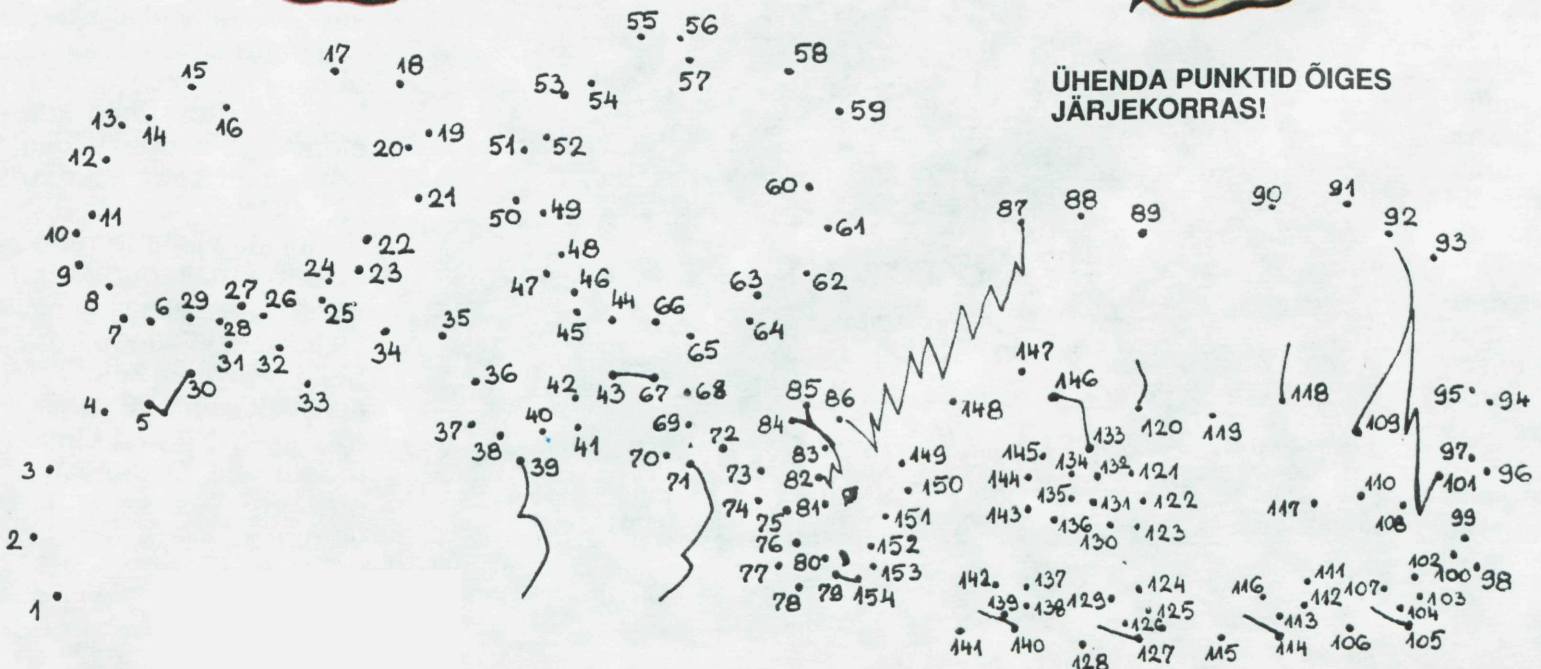

Osa 5 on lumemehe vasak käsi ning osa 5a on lumemehe parem käsi, mille külge kinnita ka osa 6 - lumemehe kepp. Lõpuks võta osa 7 ja kleebi see lumemehele mütsiks.
 Ja ongi lumemees valmis. Kokkupanemisel vaata ka tööjoonist.

MILLIST TEED MÖÖDA JÕUAD
SABA OTSA?

ÜHENDA PUNKTID ÕIGES
JÄRJEKORRAS!

Lasteajakiri
«TÄHEKE»

Asutatud jaanuaris 1960.

Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:

EE0007 Tallinn

Pärnu mnt. 67a

Peatoimetaja

ELJU SILD tel. 681 495

Vastutav sekretär

VIIVI VARIKSAAR tel. 681 495

Vanemtoimetaja

JAAN RANNAP tel. 681 400

Kunstiline toimetaja

PRIIT REA tel. 681 400

Printzall

EE0190 Tallinn Pärnu mnt 67a

Trükitarv 24660

Tellimise nr. 35.

Toimetus käsikirju

ei tagasta

ESIKAANEL

RAIVO JÄRVI

JOONISTUS

HIND 3.50 KROONI

Eelmise numbriga loos saime teada, et Norrast on õige Norra saanud tänu tuhandete trollide usinale tegutsemisele.

Meie oma Eesti maastik ei ole nii suurejooneline. Seepärast pole imestada, et selle "kujundamisega" olevat hakka ma saanud vaid Kalevite perekonna liikmed.

Räägitakse, et vanal hallil ajal olnud Eesti lame ja tasane nagu pannkook. Ei mäekünkakest, ei järvesilmakest. Ja mine tea, mis sellest maast niiviisi saanud olekski, kui mitte Kalev poleks valitsejaks hakanud. Õnnelikult elas ta siin oma naise Lindaga. Nende peres sirgus ka kolm poega. Pole midagi imestada, et lesk Kalevi surma järel nõnda palju leinas, et pisaratest terve Ülemiste järve tekitas. Kadunukese hauakäabas pole aga miski muu kui Tallinna Toompea. Selle kihvunniku tassis Linda suurest kurvas-tusest kalmule kokku. Viimane kivi, mis sülest pisaratejärve veeres, on seal samuti tänini näha.

Pere pesamunast, Kalevipojast, kasvas nõnda kange sell, et terve Eesti tema tegutsemise jälgi täis on. Suuri graniidimürakaid, mida üle maa siin-seal leidub, loopinud Kalevipoeg enamasti sarviku pihta. Saadjärve äärest võid otsida Kalevi kolme poja liisuviskamise rahne.

KUIDAS EESTIST SAI ÕIGE EESTI

Ka Peipsi järve tekkimisele peame legendide järgi võlg-nema tänu Kalevipojale. Ni-melt käinud naabrid tihti meie mail rüüsteretkil. See tüüda-nud rammumehe lõpuks ära. Lõönud labida masse ja kae-vanud kahe riigi vahele suure ja laia kraavi. See valgunud vett täis ja Peipsi järv olnudki olemas. Mulla, mis maa-põuest välja tuli, kandnud Kalevipoeg korralikult Lõuna-Eestisse laiali. Sellepärast seal nii palju künkaid ja kup-leid ongi.

Teise Eesti suurema järve, Võrtsjärve tekkimine olevat muistendi järgi tunduvalt sa-lapärasem. Nimelt asunud sel kohal ennemuiste suur vald. Keset praegust järve kerki-nud kirik. Sinna ei olewat kor-raga tohtinud siseneda seitse venda, siis pidada see maa alla vajuma. Ühel isal aga ol-nudki just seitse poega, kes küll kõik juba oma käe peal elanud. Ühel pühapäeval juh-tunud nad kogemata kirikusse kokku.

Kohe, kui viimane vend sisse astunud, hakanud kirik ühes vallaga maa alla vajuma. Nende asemel tekkinud Võrtsjärv. Selle vetevilust kostvat laulu-ja kellakaja tänini.

Kas see kõik just täpselt niimoodi siin Eestimaal sündi-nud on, kes seda muidugi teab..

HELI VEIGEL